

تاسیس وزارت راه و شهرسازی:

در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۹۰ وزارت راه و شهرسازی با رای مجلس شورای اسلامی و سپس تایید شورای نگهبان از ادغام دو وزارتخانه راه و ترابری و مسکن و شهرسازی تشکیل و مقرر گردید همه امکانات، تعهدات، اعتبارات، نیروی انسانی و اموال منقول و غیر منقول دو وزارتخانه یاد شده به وزارت راه و شهرسازی منتقل گردد.

اهداف : اداره راه و شهرسازی

- تامین راه‌های کشور اعم از زمینی (راه و راه‌آهن) و راه‌های دریائی و هوائی
- اداره امور ترابری کشور، پیریزی سیاست جامع هماهنگ برای آن و ایجاد توسعه، تجهیز، گسترش و نگاهداری تاسیسات زیربنائی آن با توجه به مقتضیات توسعه اجتماعی، اقتصادی، عمرانی و دفاع ملی
- تعیین مراکز جمعیتی و تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور به منظور برنامه ریزی عمران منطقه ای و استفاده بهتر از منابع سرزمین نظیر خاک و آب و جلوگیری از ایجاد مشکلات شهری در اثر رشد و توسعه ناموزون آنها و در نتیجه اتلاف منابع اقتصادی و انسانی کشور.
- تامین رفاه اجتماعی در زمینه مسکن
- کمک به حفظ تعادل اقتصادی از طریق اعمال سیاستهای تشویقی و استفاده از سرمایه‌گذاری در امر ساختمان
- تامین رفاه کارکنان دولت از طریق احداث خانه‌های سازمانی
- راهبری تحقیقات ساختمانی بمنظور ایمن سازی ساختمانها در قبال حوادث طبیعی، استفاده بهتر از منابع و مصالح محلی و افزایش کیفیت مصنوعات ساختمانی
- هماهنگی و تمرکز در تهیه و اجرای طرحها و ساختمانهای دولتی

وظایف اساسی اداره راه و شهرسازی

- مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ به منظور تعیین خط‌مشی‌های اجرائی در زمینه ترابری کشور و اجرای آنها
- احداث، توسعه، بهره‌برداری و نگاهداری راه‌ها، راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌ها
- تهیه و تنظیم ضوابط و معیارهای لازم برای احداث و نگاهداری تاسیسات زیربنائی با توجه به مقتضیات و پیشرفت‌های وسائل ترابری و نظارت بر اجرای آنها
- بررسی روش‌های ساختمان، نگاهداری و بهره‌برداری راه‌ها، راه‌آهن، بنادر و فرودگاه‌ها
- طبقه‌بندی کلیه تاسیسات زیربنائی و تعیین مشخصات فنی و مهندسی آنها و همچنین تعیین تشکیلات و دستگاههایی که باید از هر یک از آنها نگاهداری نمایند
- تعیین مشخصات مجاز وسائل ترابری در بهره‌برداری از تاسیسات زیربنائی ترابری و جلوگیری از بهره‌برداری وسائل ترابری خارج از مشخصات مذکور در استفاده از تاسیسات مزبور
- بررسی در باره راه‌های ترابری بین‌المللی و نحوه ارتباط با آنها و عنداللزوم پیشنهاد قراردادهای دو جانبه با دولتها و موسسات خارجی

- بررسی نیازمندی‌ها و شناسایی مجموع توان و ظرفیت ترابری کشور اعم از راه‌ها، راه‌آهن، راه‌های آبی، راه‌های هوایی و خطوط لوله بمنظور تهیه برنامه‌ها و ارائه توصیه‌های لازم به سازمان‌های مربوط.
- ایجاد، نگاهداری و بهره‌برداری از خطوط پایگاه‌های مواصلاتی اختصاصی زمینی، دریایی و هوایی با توجه به برنامه‌ها و نیازمندی‌های ترابری کشور
- بررسی و ارائه پیشنهاد‌های لازم با سازمان‌های مربوط در باب سیاست نرخ‌گذاری خدمات جنبی آن
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای فنی، اقتصادی و ایمنی ترابری در راه‌های زمینی، دریایی و هوایی و نظارت بر اجرای آنها
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای لازم برای ایجاد، اداره و توسعه موسسات ترابری اعم از آنکه در داخل و یا در خطوط بین‌المللی فعالیت داشته باشند و نظارت بر فعالیت آنها
- تهیه طرح مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط به صدور اجازه تاسیس موسسات دفاتر شعبه‌ها و نمایندگی‌های ترابری خارجی که در کشور فعالیت میکنند و نظارت بر فعالیت آنها با جلب نظر وزارت کشور
- تعیین ضابطه‌ها و معیارهای لازم به منظور تنظیم امور مربوط به ترابری سازمان‌های دولتی به استثنای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، با همکاری دستگاه‌های مربوط و ایجاد هماهنگی و تمرکز امور مذکور
- تعیین ضوابط و معیارها و اتخاذ سیاست‌های لازم برای تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در امور مربوط به ترابری
- بررسی در زمینه حریم‌های تاسیسات زیربنایی ترابری و تهیه و تنظیم مقررات مورد نیاز برای پیشنهاد به مراجع صلاحیت‌دار و نظارت بر اجرای آنها
- بررسی نیازمندی‌های کشور از نظر خدمات خاکشناسی و شناسایی مصالح ساختمانی و تجهیز و توسعه آزمایشگاه‌های مربوط و عرضه و فروش خدمات به بخش عمومی و خصوصی از طریق آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک
- بررسی نیازمندی‌های کشور از نظر شناسایی راه‌های آبی و دریا و اقیانوسها و شناسایی ایجاد تجهیز و توسعه تشکیلات سازمان‌های لازم عرضه و فروش آن به بخش عمومی و خصوصی
- انجام کلیه امور مربوط به خدمات هواشناسی کشور و ارائه آنها به بخش عمومی و خصوصی
- تصدی حمل و نقل هوایی مسافر و بار و محمولات پستی در داخل و خارج کشور و عرضه و فروش خدمات در این زمینه به بخش عمومی و خصوصی از طریق هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران و شرکت خدمات هوایی کشور (آسمان)
- اجاره دادن ماشین‌آلات مختلف راه‌سازی، ساختمانی که قانون را در اختیار وزارت راه و شهرسازی می‌باشد و یا از محل بودجه طرح‌های عمرانی خریداری شده است به پیمانکاری طرف قرارداد به منظور ایجاد تسهیلات و توسعه خدمات راه‌سازی
- تهیه آئین‌نامه‌های مجازات خلافی با موافقت وزارت دادگستری و وزارت کشور و پیشنهاد قوانین و مقررات لازم درباره رسیدگی به موارد تخلف از مقررات ترابری کشور
- ترتیب کادر متخصص و فنی مورد نیاز برای استفاده صحیح از وسائل و ماشین‌آلات جدید
- تشکیل واحدهای مطالعاتی و تحقیقاتی لازم برای انجام وظایف بالا
- اتخاذ و اعمال سیاستها و تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ برای ایجاد تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور
- تعیین محل شهرها و مراکز جمعیت آینده
- بررسی ارتباط شهرهای فعلی و آینده در سطح منطقه و کشور

- تهیه و تنظیم سیاست ها و خط مشی های اجرایی و ضوابط لازم برای هدایت و کنترل شهرنشینی در جهت تحقق طرح جامع سرزمین. با لحاظ اولویت های آمایشی
- مشخص نمودن شهرها و شهرکها از نظر فعالیت های صنعتی، کشاورزی، جهانگردی، تاریخی، خدماتی و غیره
- تعیین حدود توسعه و ظرفیت شهرهای آینده و طرح و تنظیم نقشه توزیع جمعیت (تهیه طرح جامع برای هر یک از شهرها با توجه به ضوابط و استانداردهای مصوب و تعیین ضوابط و استانداردها برای تهیه نقشه های هادی و اعلام آن به وزارت کشور)
- تهیه معیارها، ضوابط و آئین نامه های شهرسازی و ابلاغ مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به وزارتخانه ها و سازمان های مسئول و ارشاد و راهنمایی دستگاه های مربوط در مورد مسائل ناشی از اجرای طرح های جامع شهری
- اعتلای هنر معماری ایران و رعایت سبک های مختلف معماری سنتی و ملی و تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی
- پیشنهاد ایجاد شهر و شهرک غیر روستایی در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها جهت تصویب به شورای عالی شهرسازی
- نظارت بر فعالیتهای شهرسازی بخش خصوصی از حیث رعایت معیارها و ضوابط شهرسازی
- نظارت بر تهیه طرح های جامع و تفصیلی و جلب نظر شورای شهر و شهرداری مربوط در حین تهیه طرح های تفصیلی و همچنین نظارت بر اجرای مراحل مختلف طرح های مذکور
- سیاست گذاری در مورد طرح ریزی شهری و نحوه مدیریت مجموعه های شهری
- راهبری تعیین استانداردها برای مسکن، ساختمان های دولتی و تاسیسات شهری و همچنین تهیه و اجرای طرح های عمرانی شهری در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور
- نظارت عالی بر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمانها و طرح های شهرسازی و عمرانی شهری با هدف ایمن سازی و مقاوم سازی ساختمانها و شهرها و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور با رعایت اصول پدافند غیرعامل
- راهبری اجرای طرح های بهسازی، نوسازی و بازسازی محلات و ساماندهی بافت های قدیمی شهرها و حاشیه آنها با رویکرد توانمند سازی ساکنین این بافتها
- اعمال سیاست های دولت بر اراضی شهری اعم از خالصه و موات، بایر، دایر و سایر رقبات شهری و اجرای قانون زمین شهری و آئین نامه اجرایی آن
- برنامه ریزی و مدیریت عمران زمینهای شهری و نظارت در زمینه استفاده بهینه از زمین در محدوده های شهری
- راهبری تدوین موازین، استاندارد ها و مشخصات فنی و مقررات ملی برای ساختمان ها و مسکن در چارچوب برنامه و راهبری تحقیق و بررسی مسائل مربوط به ساختمان و مصالح ساختمانی و نیز راهبری تهیه استانداردهای لازم برای مصالح ساختمانی با همکاری موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و حمایت از تولید کنندگان آنها
- اتخاذ تصمیم و تعیین خط مشی برنامه های اجرایی زمین، مسکن، شهرسازی، ساختمانهای دولتی و عمران شهری
- تهیه و اجرای طرح های ساختمان های دولتی و تامین ساختمان ها و تاسیسات دولتی و عمومی مورد نیاز جامعه از طریق مهندسین مشاور و پیمانکاران تأیید صلاحیت شده و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور
- تعیین سیاست های دولت در زمینه تولید و عرضه مسکن در کشور و توسعه و بهبود استاندارد های کمی و کیفی مسکن

اداره کل راه و شهرسازی استان چهارمحال و بختیاری در تاریخ ۱۳۹۱/۲/۳ عملاً کار خود را آغاز نمود.

این اداره کل جدید با تجمیع وظایف دو اداره کل قبلی راه و ترابری و مسکن و شهرسازی بوجود آمد. برای آشنائی بیشتر با سابقه دو اداره کل قبلی ادغام شده شرح مختصر هریک از آنها به شرح زیر خواهد آمد:

تاریخچه وزارت مسکن و شهرسازی

1- سال ۱۳۳۱ متعاقب تصویب قوانین را جع به ثبت اراضی موات اطراف شهر تهران مورخ ۱۳۳۱/۵/۲۰ و دیگر شهرها مورخ ۱۳۱۳/۶/۳ در تاریخ ۱۳۳۱/۱۱/۱ بانکی تحت عنوان بانک ساختمانی با هدف تامین زمین برای مسکن با رعایت اصول شهرسازی، ساخت و سازخانه و ابنیه، تاسیس دفاتر فنی جهت تهیه نقشه های شهرسازی و ساختمانی و فراهم کردن تسهیلات وام برای اشخاص حقیقی و حقوقی تاسیس گردید.

2- سال ۱۳۴۲ (۱۳۴۲/۱۲/۲۲) قانون تاسیس وزارت آبادانی و مسکن تصویب و بر اساس ماده یک قانون مذکور این وزارت به منظور ایجاد تمرکز و هماهنگی در تهیه و اجرای طرح های شهرسازی و ده سازی و طرح های آبدانی و غیره تشکیل می شود. با تصویب این قانون بانک ساختمانی منحل و وظایف بانکی آن به بانک رهنی و باقیمانده وظایف به سازمان مسکن از شرکتهای وابسته به وزارت آبادانی و مسکن، محول گردید.

3- سال ۱۳۵۱ (۲۲/۱۲/۱۳۵۱) قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری که نقطه عطفی در نظام شهرسازی محسوب می گردد، تصویب و بموجب این قانون جهت هماهنگ کردن برنامه های شهرسازی به منظور ایجاد محیط زیست بهتر برای مردم و یافتن شیوه اصولی و مناسب ساختمانی در مناطق مختلف کشور با توجه به شرایط اقلیمی و طرز زندگی و مقتضیات محلی و غیره، شورایی تحت عنوان "شورای عالی شهرسازی و معماری ایران" تاسیس گردید که تصویب نهایی طرح های جامع شهری و بسیاری از موارد دیگر را عهده داراست. ریاست این شورا با وزیر مسکن و شهرسازی می باشد.

4- سال ۱۳۵۳ (۱۳۵۳/۴/۳) با تصویب قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی وظایف و تکالیف جدیدی در جهت اتخاذ و اعمال سیاست ها و تهیه و تنظیم طرح های توسعه عمران (طرح های جامع زمین، جامع شهری، تفصیلی و طرح های هادی و تامین مسکن و احداث خانه های سازمانی، تهیه طرح و اجرای ساختمان های دولتی و اعمال مالکیت دولت نسبت به اراضی خالصه و موات شهری و غیره به این وزارت واگذار شد.

5- سال ۱۳۵۳ مقررات و قوانین راجع به اراضی خالصه و موات از وظایف سازمان مسکن منتزع و به سازمان زمین تفویض می شود بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی بنا به مصوبه شورای انقلاب در اردیبهشت سال ۱۳۵۸ با ادغام در سازمان مسکن مجدداً وظایف قانونی مربوط به اراضی موات و خالصه به سازمان مذکور اعاده می گردد. در فاصله کوتاهی بعد از ادغام در سازمان مسکن، به موجب قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری توسط شورای انقلاب مورخ ۱۳۵۸/۵/۲ در استانها در همان سال سازمانهای عمران اراضی شهری بطور مستقل و با اختیارات تامه تاسیس و کلیه امور مربوط به اراضی شهری و اجرای قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری را عهده دار می گردند.

6- سال ۱۳۶۰ (۶۰/۱۲/۲۷) بر اساس قانون اراضی شهری و آیین نامه اجرایی آن کلیه سازمان های مستقل عمران اراضی شهری در هم ادغام و سازمان زمین شهری تشکیل می گردد که رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل آن، معاون وزیر مسکن و شهرسازی بوده، به این ترتیب در مراکز استان ها ادارات کل زمین شهری تاسیس گردید.

7- سال ۱۳۷۲ (۷۲/۶/۱۵) به موجب مصوبه شورای عالی اداری تغییراتی در وظایف سازمان زمین شهری بوجود آمده و نام سازمان زمین شهری به سازمان ملی زمین و مسکن تغییر یافت و ادارات کل استان ها با ادارات کل مسکن و شهرسازی ادغام و سازمان مسکن و شهرسازی با اختیارات فعلی شروع به کار نمود. در حال حاضر روسای سازمان های مسکن و شهرسازی علاوه بر وظایف قانونی که از سوی وزیر مسکن و شهرسازی به آنها محول شده است با استفاده از اختیاراتی که از سوی مدیر عامل و هیئت مدیره سازمان های ملی زمین و مسکن، سازمان مجری ساختمانها و تاسیسات دولتی، شرکت عمران بهسازی شهری ایران، شرکت عمران شهرهای جدید به آنان تفویض گردیده، احداث ساختمانهای دولتی، بهسازی بافت های فرسوده شهری و مسائل مرتبط با شهرهای جدید را تصدی می نمایند.

تاریخچه وزارت راه و ترابری

تا قبل از جنگ جهانی اول کشور پهناور ایران فاقد راه شوسه بود. و از طریق راههای کاروان رو ارتباطات صورت می گرفت سال ۱۲۹۹ را می توان سرآغاز شروع و احداث راههای شوسه در ایران دانست.

در ابتدا اعتبارات راهسازی و راهداری از طریق اخذ باج یا حق العبور تأمین می گردید. در ۱۱ فروردین ۱۳۰۱ اداره کل طرق و شوارع در وزارت فواید عامه جهت ساخت و نگهداری راهها تشکیل گردید.

در سال ۱۳۰۴ اخذ حق العبور ممنوع گردیده مقرر شد از وزن غیر خالص صادرات و واردات مالیاتی به عنوان مالیات راه دریافت شود. در تاریخ ۲۸/۱۲/۱۳۰۸ به موجب قانون مصوب اداره کل طرق و شوارع به صورت وزارتخانه مستقل به نام وزارت راه مأمور احداث و نگهداری راهها و راه آهن و امور بندری و کشتیرانی درآمد وزارت راه به موجب قانون مصوب ۲۴/۳/۵۳ به وزارت و ترابری با وظایف و مأموریتهای گسترده تری تغییر نام یافت.

از سال ۱۳۲۰ در اصفهان اداره راه و ترابری بنام اداره طرق و شوارع استان دهم (اصفهان- چهارمحال و بختیاری - یزد) تاسیس شده که از زمان تاسیس تاکنون تغییرات زیادی را پشت سر گذاشته است.

استان چهارمحال و بختیاری یکی از استان های کشور ایران می باشد که مرکز این استان شهرکرد است. این استان با ۱۶،۴۲۱ کیلومتر مربع وسعت معادل یک درصد از کل وسعت ایران، بیست و دومین استان کشور از نظر مساحت می باشد. استان چهارمحال و بختیاری از جمله مناطق کوهستانی فلات مرکزی ایران محسوب می شود و بین ۳۱ درجه و ۹ دقیقه تا ۳۲ درجه و ۳۸ دقیقه عرض شمالی و ۴۹ درجه و ۳۰ دقیقه تا ۵۱ درجه و ۲۶ دقیقه طول شرقی گریونیچ قرار دارد. این استان از شمال و مشرق به استان اصفهان، از مغرب به استان خوزستان، از جنوب به استان کهگیلویه و بویراحمد و از سمت شمال غربی به استان لرستان محدود می شود. مرکز این استان شهرکرد است و با ۲۰۶۶ متر ارتفاع از سطح دریا، مرتفع ترین مرکز استان کشور ایران است. میانگین ارتفاع در استان چهارمحال و بختیاری حدود ۲۱۵۳ متر است و به همین سبب استان چهارمحال و بختیاری را بام ایران می دانند.